

लोक सेवा आयोग
नेपाल शिक्षा सेवा, कला समूह, चित्रकला उपसमूह, राजपत्राङ्कित तृतीय श्रेणीको पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

यस पाठ्यक्रम योजनालाई दुई चरणमा विभाजन गरिएको छ :

प्रथम चरण :-	लिखित परीक्षा (Written Examination)	पूर्णाङ्क :- २००
द्वितीय चरण :-	(क) प्रयोगात्मक परीक्षा (Practical Test)	पूर्णाङ्क :- ५०
	(ख) सामूहिक परीक्षण (Group Test)	पूर्णाङ्क :- १०
	(ग) अन्तर्वार्ता(Interview)	पूर्णाङ्क :- ३०

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

प्रथम चरण : लिखित परीक्षा(Written Examination)

पूर्णाङ्क :- २००

पत्र	विषय	खण्ड	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्नसंख्या × अङ्क	समय
प्रथम	General Subject	Part I: General Awareness & General Reasoning Test	१००	४०	वस्तुगत (Objective)	बहुवैकल्पिक प्रश्न (MCQs)	५० प्रश्न × १ अङ्क
		Part II: General Technical Subject					५० प्रश्न × १ अङ्क
द्वितीय	Technical Subject		१००	४०	विषयगत (Subjective)	छोटो उत्तर लामो उत्तर	१० प्रश्न × १० अङ्क

द्वितीय चरण : प्रयोगात्मक परीक्षा, सामूहिक परीक्षण र अन्तर्वार्ता

पूर्णाङ्क :- ९०

पत्र / विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	समय
प्रयोगात्मक परीक्षा (Practical Test)	५०	२५	प्रयोगात्मक (Practical) द्रष्टव्यको बुँदा नं ९ र १० अनुसार	३ घण्टा
सामूहिक परीक्षण (Group Test)	१०		सामूहिक छलफल (Group Discussion)	३० मिनेट
अन्तर्वार्ता (Interview)	३०		बोर्ड अन्तर्वार्ता(Board Interview)	-

द्रष्टव्य :

- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुनेछ ।
- प्रथमपत्र र द्वितीय पत्रको लिखित परीक्षा छुट्टाछुट्टै हुनेछ ।
- वस्तुगत बहुवैकल्पिक (Multiple Choice) प्रश्नहरूको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २० प्रतिशत अङ्क कट्टा गरिनेछ । तर उत्तर नदिएमा त्यस बापत अङ्क दिइने छैन र अङ्क कट्टा पनि गरिने छैन ।
- बहुवैकल्पिक प्रश्नहरू हुने परीक्षामा कुनै प्रकारको क्याल्कुलेटर (Calculator) प्रयोग गर्न पाइने छैन ।
- विषयगत प्रश्नहरूको हकमा तोकिएको अंकको एउटा लामो प्रश्न वा एउटै प्रश्नका दुई वा दुई भन्दा बढी भाग (Two or more parts of a single question) वा एउटा प्रश्न अन्तर्गत दुई वा बढी टिप्पणीहरू (Short notes) सोध्न सकिने छ ।
- द्वितीय पत्रमा (विषयगत प्रश्न हुनेका हकमा) प्रत्येक खण्डका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरू हुनेछन् । परीक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नहरूको उत्तर सोहीखण्डको उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ ।

लोक सेवा आयोग

नेपाल शिक्षा सेवा, कला समूह, चित्रकला उपसमूह, राजपत्राङ्कित तृतीय श्रेणीको पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

७. यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
८. प्रथम चरणको परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र द्वितीय चरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।
९. प्रयोगात्मक परीक्षा देहाय बमोजिम लिइने छ ।

प्रयोगात्मक परीक्षा	
समय	३ घण्टा
माध्यम	पानी रंग, आक्रोलिक, पोष्टर कलर इत्यादी
कागजको साइज	१५"×१०"
कागजको किसिम	Cartidge Paper-Indian or French

१०. प्रयोगात्मक परीक्षाको मूल्याङ्कन विधि देहाय बमोजिम हुनेछ ।

(क) विषयगत आकृति मूलक चित्र (Drawing)	२०
(ख) रंग संयोजन	१०
(ग) संरचना (Composition)	१५
(घ) सफाई (Fair)	५

११. प्रथम चरणको लिखित परीक्षा र द्वितीय चरणको प्रयोगात्मक परीक्षा, सामूहिक परीक्षण र अन्तर्वार्ताको कुल अङ्क योगका आधारमा प्रयोगात्मक परीक्षामा उत्तीर्ण हुने परीक्षार्थीहरूलाई मात्र योग्यताक्रम सूचीमा समावेश गरी अन्तिम परीक्षाफल प्रकाशित गरिनेछ ।
१२. यस भन्दा अगाडि लागु भएका माथि उल्लेखित सेवा, समूहको पाठ्यक्रम खारेज गरिएको छ ।
१३. पाठ्यक्रम लागू मिति : - २०८०/०७/२०

प्रथम पत्र (Paper I): General Subject

Part (I) : - General Awareness & General Ability Test (50 Marks)

1. **General Awareness and Contemporary Issues** (25 ×1 Mark = 25 Marks)
 - 1.1 Physical, socio-cultural and economic geography and demography of Nepal
 - 1.2 Major natural resources of Nepal
 - 1.3 Geographical diversity, climatic conditions, and livelihood & lifestyle of people
 - 1.4 Notable events and personalities, social, cultural and economic conditions in modern history of Nepal
 - 1.5 Current periodical plan of Nepal
 - 1.6 Information on sustainable development, environment, pollution, climate change, biodiversity, science and technology
 - 1.7 Nepal's international affairs and general information on the UNO, SAARC & BIMSTEC
 - 1.8 The Constitution of Nepal (From Part 1 to 5 and Schedules)
 - 1.9 Governance system and Government (Federal, Provincial and Local)
 - 1.10 Provisions of civil service act and regulation relating to constitution of civil service, organisational structure, posts of service, fulfillment of vacancy and code of conduct
 - 1.11 Functional scope of public services
 - 1.12 Public Service Charter
 - 1.13 Concept, objective and importance of public policy
 - 1.14 Fundamentals of management : planning, organizing, directing, controlling, coordinating, decision making, motivation and leadership
 - 1.15 Government planning, budgeting and accounting system
 - 1.16 Major events and current affairs of national and international importance
2. **General Reasoning Test** (25 ×1 Mark = 25 Marks)
 - 2.1 **Logical Reasoning** (9×1 Mark = 9 Marks)

Verbal Ability, Alphanumeric Series, Reasoning Analogies, Classification, Coding-Decoding, Order & Ranking, Distance & Directions, Analytical and Logical Reasoning, Assertion and Reason, Statement and Conclusion, Input-Output, Venn- diagram
 - 2.2 **Numerical Reasoning** (8×1 Mark = 8 Marks)

Arithmetic Series, Analogy, Classification, Arithmetical Reasoning, Fraction. Percentage, Ratio, Average, Profit & Loss, Time & Work, Date & Calender, Data Sufficiency, Data Interpretation & Data Verification
 - 2.3 **Spatial Reasoning** (8×1 Mark = 8 Marks)

Figure Series, Figure Analogy, Figure Classification, Figure Matrix, Pattern Completion, Embedded Images, Image Formation & Analysis, Mirror and Water Images, Cubes and Dices, Paper Folding & Cutting

Part (II) : - General Technical Subject (50 Marks)

Section A - 60% Marks

1. Fundamentals of Art

1.1 General Characteristics

- 1.1.1 Meaning of Art
- 1.1.2 Purpose of Art
- 1.1.3 Scope of Art
- 1.1.4 Definition of Art
- 1.1.5 Origin of Art
- 1.1.6 Classification of Art
- 1.1.7 Medium and Materials of Art

1.2 Painting

- 1.2.1 Law of Nature
- 1.2.2 Perspective
- 1.2.3 Line and Shape
- 1.2.4 Composition
- 1.2.5 Balance
- 1.2.6 Proportion
- 1.2.7 Shape and Volume
- 1.2.8 Dimension
- 1.2.9 Rhythm
- 1.2.10 Emphasis
- 1.2.11 Colour
- 1.2.12 Harmonies
- 1.2.13 Nature Contrast
- 1.2.14 Light and Shade
- 1.2.15 Contemporary Art Techniques
- 1.2.16 Print Making
- 1.2.17 Collage
- 1.2.18 Mix Media
- 1.2.19 Installation

1.3 Applied Art (Graphic Design)

- 1.3.1 Introduction of Design
- 1.3.2 Introduction of Graphic Design
- 1.3.3 Differences between Painting and Graphic Design
- 1.3.4 Nature of Graphic Design
- 1.3.5 General Knowledge of Press, Computer and Photography
- 1.3.6 Dummy, layout and letter formatting, logo, illustration, book cover, sticker, poster, calendar, packaging design, etc.

Section B - 40 % Marks

2. History of Art

2.1 Art and artist of Nepal

- 2.1.1 Bhajuman Chitrakar
- 2.1.2 Chandraman Singh Maskey
- 2.1.3 Tej Bdr. Chitrakar
- 2.1.4 Keshab Duwadi
- 2.1.5 Manikman Chitrakar
- 2.1.6 Siddhimuni Shakya

2.2 Basic feature of lichhivis Arts

- 2.2.1 Basic feature of Medieval Arts
- 2.2.2 Modern Art and Artist of Nepal
 - 2.2.2.1 Bal Krishna Shama
 - 2.2.2.2 Lain Singh Bangdel
 - 2.2.2.3 Amar Chitrakar
 - 2.2.2.4 Luxman Shrestha
 - 2.2.2.5 Ramanada Joshi
 - 2.2.2.6 Urmila Garg

2.3 Basic Characteristic of Indian Arts

- 2.3.1 Kushan Period
- 2.3.2 Gupta Period
- 2.3.3 Pal / Jain
- 2.3.4 Mughal school
- 2.3.5 Bengal school
- 2.3.6 Three Tagores
 - 2.3.6.1 Rabindra Nath Tagore
 - 2.3.6.2 Abanindra Nath Tagore
 - 2.3.6.3 Gaganendra Nath Tagore

2.4 Basic knowledge of famous art and artist of the world

- 2.4.1 Leonardo da Vinci
- 2.4.2 Michelangelo
- 2.4.3 Piter Paul Rubins
- 2.4.4 Titian
- 2.4.5 Raphael
- 2.4.6 Rembrandt
- 2.4.7 Manet
- 2.4.8 Monet
- 2.4.9 Cenzanne
- 2.4.10 Vincent Van Gogh
- 2.4.11 Braque
- 2.4.11 Pablo Picasso